

Posudek diplomové práce

BcA. Vítězslav Válka „**Vektorové editory a návrh rozhraní Inkscape**“

Praha: FHS UK, 2008

1) Problém vlastního vymezení tématu a smyslu práce

Téma magisterské práce „Vektorové editory a návrh rozhraní Inkscape“ se ve spektru diplomních tematik staví spíše na pól praktického a aplikovaného zaměření. Taková cesta je jistě legitimní, předpokladem úspěchu je zachování dostatečného odstupu od osobně preferovaného námětu, pozice tzv. vědecké nezaujatosti. Dále není pochyb ani o tom, že se ve značné míře jedná o problematiku znakovou. Vizualní znaky a pravidla svázaná s jejich užíváním je možné a pro vytvoření úspěšného HCI i nutné podrobit teoretické analýze. V důsledku svého šetření se autor dostává i k návrhu jistých praktických řešení, které se snažil pojmut jako „evoluční způsob inovace“ sledovaného programu.

2) Otázka metodičnosti přístupu

Autor se v první části práce pokusil zmapovat aktuální přístupy v řešení uživatelských rozhraní. Jeho snaha o velmi obecný pohled, který se snaží akceptovat celou šíři případů, kdy se setkává člověk a stroj, je jistě ocenitelná. Patříčné je i zahrnutí sociálních trendů v oblasti uživatelských rozhraní. Některá konstatování ovšem působí poněkud nedůvěryhodně: vznik sémiotiky pracovních nástrojů v prehistorické době a podmíněnost znaku (zde tvaru) funkcí (s. 27).

Jako poněkud problematické se mi zdá zařazení kapitoly z knihy Getting Real. Ačkoliv je asi její inspirativní váha nepopíratelná, využití textu by bylo přijatelné jako strukturovaná podpora na konkrétních místech diplomní práce.

Práce má jasné a přehledné členění, autor až na občasné drobné odbočky postupuje rovnoměrně a čtenářsky dostatečně srozumitelně.

3) Věcné poznámky

V uspořádání jednotlivých kapitol je práce logicky členěna, promyšlený se zdá být i vzájemný poměr jejich rozsahu. Na některých místech jsem ovšem asi ne zcela pochopil určité „empirické“ doklady. Např. na s. 54 je tabulka míry soustředění, v legendě se ale nedozvíme, důvod jednotlivých barevných křivek. Podobně tzv. „heat map“ mi připadá jako vysoce tautologická metoda: měří předpoklad, který je dosavadními standardy „naučen“. Podobně ukvapené je asi striktní zařazení činnosti sítnice k principu bitmapové grafiky a zpracování obrazu mozky k vektorové grafice.

Neodhalil jsem žádné vážné prohřešky ve formálních náležitostech práce.

4) Hodnota pramenů a poznámkového aparátu

Literatura (v práci označená jako „informační zdroje“) je s ohledem na novost a vlastní typ problematiky nalézána především v internetovém prostředí. To je jistě pro daný typ práce ospravedlnitelné. Podobně je i potěšující aktivní účast autora na současných konferencích a přednáškách k tématu, jakož i jeho aktivní podíl na promýšlení internetových otázek (viz oddíl vlastní texty). Překvapivé ovšem je neakceptování citační

normy, která by již měla být z bakalářské úrovně zažita. Uvedení data expirace u tištěných knih (s. 10, poznámka 1) působí bohužel až komicky. Literatura tedy není vždy zapsána bibliograficky správným způsobem.

Poznámkový aparát je užíván technicky správně.

Hodnota obrazových dokladů je bezesporu průkazná, rozšiřuje se tak rozhodně možnost argumentace.

Grafické znázornění výsledků výzkumu je také dostatečně precizní.

Grafická úprava bakalářské práce naplňuje požadované standardy.

5) Jazyková stránka práce

Kamenem úrazu práce je její jazyková stránka. Větší ohled na gramatiku psaného jazyka by jistě přispěl i k větší koncentraci a logickému rozvíjení myšlenek. Naprostá bezradnost s psáním interpunkce ve větách i souvětích občas vede až k rozmlžení smyslu věty. Autor se také dosud nevyrovnal se skloňováním vztažného zájmena „jenž“. Nesmyslné formulace, jako např. „hypotéza práce prakticky dokazuje...“ (s. 8) kladu na vrub jazykové neohrabanosti. Autor se jistě dopustil myšlenkové elipsy, přičemž chtěl konstatovat, např. že „ověření hypotézy vede k...“. Podobně nepatřičně působí pronikání výrazů obecné češtiny a výrazů slangových do vědeckého textu, pravděpodobně pod vlivem žurnalistiky. Z tohoto jazykového kontextu ovšem vyplývá poněkud závažnější problém – řada parazitních hodnocení a komentářů (např. k firemní politice Microsoftu apod.), které evidentně do vědecké práce nepatří.

6) Závěrečné hodnocení

Přihlédneme-li k tomu, že magisterská práce má prokázat samostatnost při stanovení sledované hypotézy a nalezení adekvátní metody, která může vést k určitým dílčím původním řešením, zdá se být její smysl naplněn. Autor se poctivě snažil aplikovat některé poznatky ze sémiotiky, má dostatečně jasnou představu o nutnosti zohlednit širší kontext dané hypotézy. Omezení, plynoucí z dosud nedostatečného teoretického zpracování problematiky, se snažil překonat především popisem a rozborem stávajících aplikací. Bohužel asi ne vždy se mu daří rozlišovat důvody vyplývající z kontextu vývoje produktů, psychologických okolností a obecnějších myšlenkových postupů (např. umístění ovládacích panelů po stranách obrazovky je pouze logický důsledek využití centra pracovní plochy pro vlastní práci, hierarchie při skrývání nabídek je obecně platná ekonomie myšlení vedoucí k nadřazování obecného, arbitrárnost umístění panelů po straně a nahoře je „kulturně“ získaná, ať už z převládajícího způsobu čtení dokumentů nebo z převládajícího řešení u stávajících produktů, atd.).

Velmi pozitivní je i autorova schopnost provést empirický výzkum a vyhodnotit získaná data.

Práci navrhuji k obhajobě, moje hodnocení je dobře, 3, vyjádřeno body 16 až 17 bodů.

Aleš Svoboda, vedoucí práce, 27. 1. 2009